

ما امروز همچنان با قطاری حرکت می کنیم که ریل آن در زمان رضا شاه ساخته شده| حتی اگر امروز تحریم ها برداشته شود بیست سی سال طول می کشد تا فقر را صفر کنیم.

مراد راهداری، استاد اقتصاد و عضو هیأت علمی دانشگاه؛

مراد راهداری، استاد اقتصاد و عضو هیأت علمی دانشگاه پیام نور گفت:

یکی از عوامل فقر رشد بیکاری است.

به گزارش اسپادانا خبر و به نقل از شفقنا، او ادامه داد:

عوامل فقر متعدد است اما از مهمترین موارد عملکرد حاکمان است که به سیاست گذاری ها، برنامه ریزی ها و چگونگی اجرای آنها بر می گردد و مسئله دیگر به نظام اجتماعی ما بر می گردد که ما آن را شکل داده ایم. وقتی می گوئیم حاکمان، منظور ما تنها دولت نیست بلکه منظور ما اعم از قوه قضاییه، قوه مقننه و مجریه یا نهاد و دستگاه های حاکمیتی دیگری مانند شورای نگهبان یا مصلحت نظام است. حاکمیت می تواند به نوعی رفتار و سیاست گذاری کند که به فرمایش حضرت علی (ع) ظلم کارفرمائی و سرمایه داری به طبقه کارگر روی ندهد. می توان از تجارت و فعالیت های اقتصادی جریان سرمایه داری به روشی مالیات گرفت که تعادل اجتماعی تا حدودی حفظ شود و مثلاً بودجه بهزیستی از این طریق تأمین مالی شود. فاصله طبقاتی به سیاست گذاری حاکمیت مربوط می شود.

وی با بیان این که تقریباً ۷۰٪ از مردم ایران زیر خط فقر نسبی هستند افزود:

در فقر نسبی شخص فقیر است ولی به این صورت نیست که نان و پنیر گیرش نیاید و نتواند حداقل زندگی و خوراک و پوشاک و مسکن خود را تأمین کند. فرزندش را در مدارس دولتی ثبت نام می کند و در بیماری به بیمارستان دولتی می رود. شاید بتواند چهار یا پنج سال یک بار با قطار یا اتوبوس به مشهد هم برود اما نمی تواند طبق نیاز و در مقایسه با دیگران و در شأنی که انتظار دارد و منطقی است زندگی کند. این یعنی فقر نسبی که میزان درآمد یا خط فقر در برای یک خانوار چهار نفری حداقل ۱۲ میلیون تومان است.

وی گفت:

وقتی می گوئیم سیاست گذاری حاکمان در همه کشورها و دولت ها نقش دارد یعنی حاکمان در برابر بیکاری و تورم مسئولیت دارند و باید تلاش کنند که بیکاری و تورم را به صفر برسانند. زمانی سازمان ملل قطعنامه ای بر علیه ما تصویب می کرد و می گفتیم کاغذ پاره است و اهمیت نمی دادیم و وضعیت طوری شد که بانک مرکزی ما را هم تحریم کردند و دیگر پول صادرات نفت ما به کشور نمی آمد. این وضعیت باعث می شود درآمد ارزی بشدت کاهش یابد، سرمایه گذاری صورت نگیرد و در این وضعیت اشتغالی بوجود نمی آید و فقر همچنان رشد می کند.

وی افزود:

یکی از مواردی که به سیاست‌گذاری‌ها بر می‌گردد عدم فراهم کردن فرصت‌های برابر است. در فرصت‌های شغلی و در دادن وام‌ها باید آمار گرفت و دید که به چند درصد از جامعه وام داده شده است؟ این هم ماجرای است. در بحث توزیع امکانات تولید نتوانسته ایم عادلانه رفتار کنیم. این مساله اصطلاحاً با عنوان توزیع قبل از تولید، نه توزیع بعد از تولید، شناخته می‌شود. اینکه بیائیم و از درآمد عده‌ای مالیات بگیریم و بعد به فقرا بدهیم این خوب است و بد نیست ولی گاهی این فرد فقیر دختر و پسر تحصیلکرده و توانمند دارد که می‌خواهند کار کنند، این کار مستلزم این است که کسب و کاری ایجاد کنند. نیامدیم شرایط کار برای این‌ها فراهم کنیم. ما در این مرحله در توزیع امکانات تولید مشکل داریم. وام دادن‌های ما مشکل دارد و اینجا است که به بحث عملکرد حاکمان بر می‌گردیم. مسیرهایی که رفتیم از جمله ایجاد انواع سازمان‌ها، توزیع کالا، سهام عدالت و... در عمل نشان دادند که مؤثر نبوده‌اند چون معضل با نرخ بیشتری وجود دارد. مثلاً ما بهزیستی و کمیته امداد داریم، در این جا باید پرسید این نهادها چقدر به خانوار فقیر کمک می‌کنند؟ مگر با یکی دو میلیون تومان می‌شود زندگی کرد؟ این رقم حتی پول اجاره خانه نیست. ما نتوانسته‌ایم مشکل را حل کنیم. نه با توزیع سبد کالا و نه با سهام عدالت این مشکل حل نشده است. برای فقرزدایی هم باید با بیکاری مبارزه کرد و هم با تورم. این دو شاخص فلاکت را نشان می‌دهد.

راه‌داری تصریح کرد:

تحریم به ما صدمه زده است. امروز پول صادرات ما به کشور نمی‌آید و به سختی با دنیا در حال تجارت هستیم وقتی ارز نیاید و نتوانیم ارز را در بازار عرضه کنیم، ارز گران می‌شود و گرانی ارز بر قیمت‌ها اثر می‌گذارد و بسیاری از تولیدات داخلی که به ارز متصل هستند گران می‌شوند حتی کود حیوانی که فکر می‌کنیم چه ربطی به ارز خارجی دارد نیز گران می‌شود چون قیمت‌ها به‌طور نسبی و در تبعیت از یکدیگر هستند. کاهش درآمدهای دولت از یکسو و رشد هزینه آن از سوی دیگر، سبب شده است که امروز بیش از ۵۰٪ از درآمد دولت کسری بودجه باشد. حساسیت قیمتی دولت به گرانی ارز و کاهش ارزش پول ملی بالاست. وقتی این را می‌بینید پیام مشخص است و معلوم است فاجعه تا کجا است. تا دولت کارآمد و کارآفرین نباشد، نگاهش به سمت تقویت طرف عرضه اقتصاد نباشد، معضل فقر به‌طور اساسی حل نمی‌شود و قرص مسکنی است که درد را در شرایط وجود بیماری خنثی می‌کند. اگر دولت بتواند موضوع تحریم‌ها را حل کند و صادرات نفت را راه بیفتد در ادامه آن می‌توان کاری کرد البته باز هم موضوع به کیفیت سیاست‌گذاری‌ها و اجرای آنها برمی‌گردد. این معضل عاملی است که همچنان سر جای خود باقی است. ما سال‌ها سابقه فروش نفت سنگین و درآمد استثنایی نفت را داشتیم

وی افزود:

ما امروز همچنان با قطاری حرکت می‌کنیم که ریل آن در زمان رضا شاه ساخته شده است. در بحث طرح‌های عمرانی بسیار عقب هستیم، در حوزه جاده و اتوبان بسیار عقب هستیم. جاده تهران به خراسان که باید چهار بانده باشد، دو بانده است. مسیرهایی که به بنادر وصل هستند، بسیار عقب مانده هستند اما ما در چنین شرایطی همچنان حل تحریم‌ها را به تعلیق می‌اندازیم. ما در اجرای هسته‌ای هزینه فایده نکرده‌ایم که ببینیم این کار به نفع ما است یا نه؟ ما باید رویکرد خود را تغییر دهیم و در برابر فقر و فساد در جامعه احساس مسئولیت کنیم. باید هر چه سریعتر به سمت رویکردی برویم که جهان به آن سمت رفته و عقب ماندگی‌هایمان را جبران کنیم. در عمران و آبادانی کشور و جاده‌ها و فرودگاه‌ها و هواپیمایمان عقب ماندگی‌ها را جبران کنیم. من شرکت‌های هواپیمایی را در کشور می‌شناسم که هواپیمایانشان را دو تا یکی می‌کنند و از یکی قطعه بر می‌دارند و به دیگری متصل می‌کنند. ببینید که چقدر عقب افتاده‌ایم. صنایع داخلی ما دانش فنی عقب افتاده‌ای دارند و نمی‌توانند کالای ارزان با کیفیت قابل رقابت تولید کنند، این وضعیت فاجعه است، هم برای مصرف داخلی و هم برای ارزآوری. اگر امروز حرکت کنیم خدا می‌داند که شاید حتی تا سی سال بعد هم به دنیا نرسیم چون آنها نمی‌ایستند تا ما عقب ماندگی خود را جبران کنیم. اگر تحریم‌ها را حل نکردیم و به عقب افتادگی کشور اضافه کردیم، مطمئن باشید فاجعه روی فاجعه و عقب افتادگی روی عقب افتادگی و بیکاری روی بیکاری و فقر روی فقر و فساد روی فساد متراکم خواهد شد حتی اگر امروز تحریم‌ها برداشته شود و مشکلات ما حل شود بیست سی سال طول می‌کشد تا ما فقر را صفر کنیم.

برچسب‌ها: [فقر](#) [1]

[تحریم](#) [2]

[انقلاب](#) [3]

[تاریخ](#) [4]